

Opleiding: Middenkaderfunctionaris Bouw en Infra
Leerweg: BOL Niveau 4

Wiskunde 1-3

Periode 03

Opdrachten Week 05

Bijzondere lijnen

Te behalen cijfers = NVT

Naam: _____

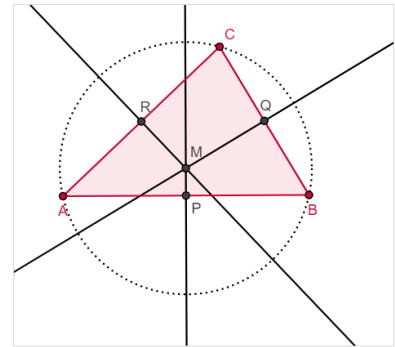
Klas: _____

Datum: _____

Uitleg 01

Je ziet hier $\triangle ABC$ met daarin de drie middelloodlijnen van de zijden getekend. Die drie lijnen gaan door één punt **M**. Dit punt M is het middelpunt te zijn van een cirkel door de drie hoekpunten van die driehoek. Deze cirkel heet de **omgeschreven cirkel** van de driehoek.

Er zijn nog meer bijzondere lijnen in een driehoek...

Opgave 01:

Bekijk in de Uitleg wat middelloodlijnen zijn.

- a Teken een (niet al te kleine) driehoek ABC . Teken daarin de middelloodlijnen van elk van de drie zijden van de driehoek.
- b Gaan de drie middelloodlijnen door één punt D ?
- c Je kunt een cirkel tekenen die precies om de driehoek past en D als middelpunt heeft. Ga dat in je figuur na, dit is de omgeschreven cirkel van $\triangle ABC$.

Opgave 02:

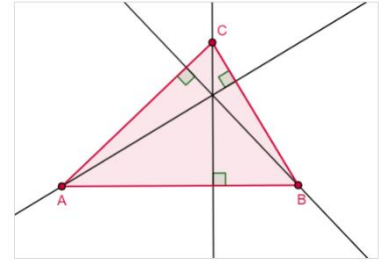
De deellijn of bissectrice van een hoek is een lijn die deze hoek in twee gelijke delen verdeelt.

- a Teken een (niet al te kleine) driehoek ABC . Teken daarin de deellijnen van elk van de drie hoeken van de driehoek.
- b Gaan de drie deellijnen door één punt D ?
- c Je kunt een cirkel tekenen die precies binnen de driehoek past en D als middelpunt heeft. Ga dat in je figuur na, dit is de ingeschreven cirkel van $\triangle ABC$.

Uitleg 02

Je ziet hier $\triangle ABC$ met daarin de **drie hoogtelijnen**.

Ook die drie hoogtelijnen gaan door **één punt**, zelfs als twee hoogtelijnen niet binnen de driehoek vallen.

Opgave 03:

Bekijk de hoogtelijnen in uitleg 02.

- a Teken zelf een driehoek met drie scherpe hoeken.
- b Teken in je driehoek de drie hoogtelijnen.
- c Gaan de drie hoogtelijnen door één punt?

Opgave 04: Bekijk de hoogtelijnen in uitleg 02.

- a Teken zelf een driehoek met één stompe hoek.
- b Teken in je driehoek de drie hoogtelijnen. Je moet daartoe twee zijden verlengen.
- c Gaan de drie hoogtelijnen door één punt?

Opgave 05:

In elke driehoek ABC gaan de drie bissectrices door één punt.

Teken de ingeschreven cirkel van een $\triangle ABC$.

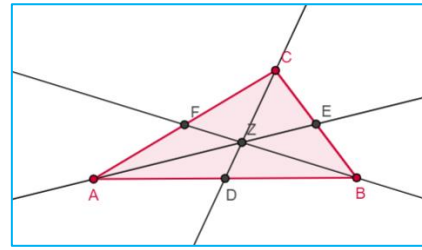
Opgave 06:

Je ziet hiernaast $\triangle ABC$ waarin de drie zwaartelijnen zijn getekend.

Deze lijnstukken verbinden een hoekpunt met het midden van de overstaande zijde.

Hun snijpunt is het zwaartepunt Z van de driehoek.

Een opvallende eigenschap van het zwaartepunt is dat dit punt de zwaartelijnen in twee stukken verdeelt die de verhouding 2:1 hebben.

Laat dit zien met behulp van gelijkvormigheid.

Opgave 07:

De stelling dat de zwaartelijnen in een driehoek elkaar verdelen in stukken die zich verhouden als 2 : 1 kun je gebruiken bij meetkundige berekeningen.

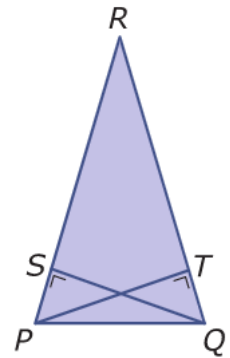
Van een gelijkbenige driehoek ABC is $AB = AC = 6$ en $BC = 4$ cm. De drie zwaartelijnen snijden elkaar in punt Z .

Bereken de lengte van lijnstuk AZ .

Opgave 08:

Je ziet hier een gelijkbenige driehoek PQR met de hoogtelijnen PT en QS . Verder is $PQ = 4$ en $PR = QR = 8$ cm.

- Teken deze driehoek en teken er de derde hoogtelijn RU bij in.
- Waarom is $\Delta PQS \sim \Delta PRU$?
- Bereken de lengte van alle drie de hoogtelijnen.

Opgave 09:

Gegeven is een gelijkzijdige driehoek ABC met zijden van 6 cm.

Teken van deze driehoek zowel de omschreven cirkel als de ingeschreven cirkel en bereken van beide de straal.

Opgave 10:

In een rechthoekige driehoek PQR is $\angle Q = 90^\circ$, $PQ = 24$. Verder is de zwaartelijn $PT = 26$ cm. De zwaartelijnen PT en RU snijden elkaar in Z .

- a Maak een schets van de situatie.
- b Bereken de lengte van QR en UR .
- c Bereken de lengte van lijnstuk UZ .

